

Fylkesmannen i Hordaland

Sakshandsamar, telefon
Nina Vadøy, 5557 2316

Vår dato
21.09.2017
Dykkar dato
26.01.2017

Vår referanse
2015/6317 471
Dykkar referanse
Bjørn Øyrå

GBS Entreprenør AS
Hardangerfjordvegen 601
5610 ØYSTESE

Brevet er sendt per e-post til: post@gbs-entreprenor.no og bjorn@gbs-entreprenor.no

Utvida løyve til mottak, mellomlagring og handsaming av asfalt for GBS Entreprenør AS

Fylkesmannen har med heimel i forureiningslova gjeve GBS Entreprenør AS utvida løyve til mottak av asfalt frå 500 til 4 000 tonn. Vi har også auka dei totale lagringsmengdene for asfalt frå 1 500 til 4 900 tonn. Maksimal lagringstid er redusert frå 3 til 1 år.

Oppdatert løyve er vedlagt.

Vi viser til søknad av 26. januar 2017 om utvida løyve etter forureiningslova.

Fylkesmannen gjev løyve på visse vilkår. Løyvet er gjeve med heimel i forureiningslova § 11, jf. §§ 16 og 29. Fylkesmannen har ved avgjerda vurdert forureininga frå tiltaket opp mot fordelane og ulempene som tiltaket dessutan vil føre til. Ved fastsetjing av vilkåra har Fylkesmannen lagt til grunn kva som er mogleg å oppnå ved bruk av beste tilgjengelege teknikkar.

Tiltak som fører til fare for forureining av vatn har vi vurdert etter vassforskrifta §§ 4-6, der føremålet er å beskytte og om nødvendig betre miljøtilstanden i elver, innsjøar, grunnvatn og kystnære område. Vi har også lagt prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 til grunn ved vurdering etter forureiningslova.

Offentleggjing av løyvet

Vedtaket om løyvet vil bli offentleggjort på www.norskeutslipp.no.

Kontrollordningen for Asfaltgjenvinning (KFA)

KFA er ei frivillig bransjeordning for mellom anna anlegg for mottak og lagring av asfalt. For kontaktinformasjon og opplysningar om KFA viser vi til www.asfaltgjenvinning.no.

Bakgrunn og søknad

GBS Entreprenør AS fekk løyve til mottak, mellomlagring og handsaming av betong og asfalt for første gang 23. april 2014. Verksemda har søkt om å auke årleg mottaksmengda for asfalt frå 500 til 4 000 tonn. I tillegg er det søkt om auke lagringsmengdene for asfalt frå 1 500 tonn til 4 900 tonn. Det er opplyst at det er tilstrekkeleg med lagring av 300 tonn betong på anlegget. Vidare står det opplyst at knust asfalt vil bli brukt til toppdekke og avretting på vegar og plassar i nærområdet.

Saksgang

Søknaden har vore på offentleg høyring i Hardanger Folkeblad og Bergens Tidende og på nettsida til Fylkesmannen. Søknaden vart også sendt til Kvam kommune for uttale. Det kom ein uttale frå den offentlege høyringa og det var frå Kvam kommune.

Uttale frå Kvam kommune

Kommunen opplyser at området det blir søkt om ligg innanfor reguleringsplan for grustaket i Vik (vedtatt den 28.07.1988) og at området er regulert til; «industri, verkstader og lager». Vidare står det opplyst at området er under regulering, der føremålet er å få til meir næringsareal på staden.

Kvam herad tolkar aktiviteten til å vere innanfor føremålet i reguleringsplanen og er såleis positive til auka aktivitet i området. Kommunen påpeiker at gjeldande reguleringsplan ikkje har støy som eit eige tema. I ny plan er det vist til at «*Ny verksemd skal ikkje føre til at støynivå på uteoppfallsareal/fritidsbustader overskrid Lden 55 dB eller Lnigh 45 dB*». Kommunen føreset at den nye reguleringsplanen blir følgt opp når aktiviteten på staden skal auke frå 500 til 4 000 tonn.

Kommunen påpeiker at det også er viktig at det er god kontroll på avrenning til Øystesevassdraget og at støv ikkje blir eit problem for bustader i nærområdet. Dette er problemstillingar som Fylkesmannen må ta stilling til i si vurdering.

Vidare står det at med auka aktivitet vil det også vere behov for meir transport til og frå Grustaket. På vegen opp til området er det etablert fleire bustadhus, transporten må derfor avgrensast på kveldstid, og på sun- og heilagdagdar.

Kommunen orienterer om at det er kommunal hovudvassleidning som går gjennom området, jf. kart som ligg ved uttalen. Det er klausulering mot byggverk over denne.

Kommentarar frå GBS Entreprenør AS på uttalen

Verksemda opplyser at det ikkje er behov for å utføre støyane aktivitet på kvelds- og nattetid. Arbeid på anlegget og inn-/ut-transport vil skje i samsvar med gjeldande løyve.

Vidare foreslår verksemda å kontrollere avrenning til terreng med vassprøve (stikkprøve) frå sigevatn. Det står også opplyst at støvplager skal reduserast etter behov med vatning på same måte som før.

Det står opplyst at vassleidningen ikkje kjem i konflikt med tiltaket.

Fylkesmannen si vurdering og grunngjeving

Fylkesmannen meiner å ha tilstrekkeleg informasjon for å kunne fatte vedtak i saka.

Vi har teke omsyn uttalen frå Kvam herad og innspela er lagt til grunn ved utforming av løyvet.

Kommunen har kommentert at det må setjast grenser for trafikken til og frå anlegget. Transport til og frå verksemda blir normalt ikkje regulert etter forureiningslova. Dette er tilhøve som vanlegvis og i dette tilfellet bør vurderast av kommunen i samband med utarbeiding av arealplan og reguleringsplan.

Forhold til plan

Anlegget ligg innanfor reguleringsplan for grustaket i Vik (vedtatt den 28.07.1988) og området er regulert til; «industri, verkstader og lager». Kommunen har uttalt at aktiviteten er innanfor føremålet i reguleringsplanen. Plan er derfor ikkje til hinder for å gje løyve etter forureiningslova.

Utvida løyve og redusert maksimal lagringstid

Fylkesmannen vurderer at det er hensiktsmessig og akseptabelt at verksemda får utvida løyve. Maksimale lagringsmengder aukar vesentleg samanlikna med kva som vart gitt løyve til i 2014. Dette krev betre drift og høgare omløpshastigheit enn tidlegare. Fylkesmannen vurderer derfor at maksimal lagringstid på 3 år er for lenge. Vi har derfor redusert maksimal lagringstid til 1 år.

Utslepp til vatn og vurdering etter vassforskrifta

Vi viser til uttale frå Kvam herad og vurdering gjort av Fylkesmannen då verksemda fekk løyve i 2014, og gjentek delar av vurderinga her. På grunn av at det er gytande fisk i Øysteseelva er det viktig å hindre avrenning frå anlegget til elva. Det er også viktig å hindre støvutslepp. Anlegget har ikkje utslepp til vatn frå drifta i dag og overflatevatnet går til grunn. Fylkesmannen har sett som vilkår at motteken betong og asfalt skal handterast og lagrast slik at det ikkje oppstår avrenning eller forureina vatn til vatn og grunn. Auka mengder avfall på anlegget aukar risikoen for meir forureining. Dette må verksemda ta omsyn til. Fylkesmannen har vurdert at krava i vassforskrifta § 4-6 ikkje er til hinder for å gje løyve etter forureiningslova.

Utslepp til luft

Verksemda har krav om å drive slik at støv ikkje fører til nemneverdig skade eller ulemper for naboar og miljø, og skal drive anlegget slik at støv blir avgrensa til eit minimum. Om nødvendig må verksemda setje i verk tiltak.

Støy

Verksemda ligg i eit område lagt til rette for denne type verksemd og det er gitt løyve til støy innanfor visse standardkrav som gjeld for industri. Verksemda plikter å halde grenseverdiane for støy heile døgnet.

Kvam herad påpeikte at i ny reguleringsplan er det vist til at «*Ny verksemd skal ikkje føre til at støynivå på uteopphaldsareal/fritidsbustader overskrid Lden 55 dB eller Lnight 45 dB*». Verksemda fekk i 2014 same støykrava i løyvet gitt av Fylkesmannen og dette kravet står også etter utviding av løyvet.

Støymåling utført i samband med første knusing i 2014 viste at støyen ved næraste bygning er i grenseland for kva som kan akseptast. Bakgrunnsstøyen frå elva kan vere dominerande i området, men verksemda bør vurdere skjermingstiltak mot næraste nabo ved knusing.

Vurdering etter naturmangfaldlova

I Naturbase og Artskart er det ikkje registrert artar av særleg stor forvaltningsinteresse i direkte nærleik av anlegget. Kravet i naturmangfaldlova § 8 om at saken i hovudsak skal baserast på eksisterande og tilgjengeleg kunnskap, er med det oppfylt. Vi har derfor vurdert at det ikkje vil vere nødvendig å gjere vurderingar etter dei andre miljøprinsippa i naturmangfaldlova §§ 9-12, då dette er dekt av krava i løyvet.

Området er regulert til industri og det er ikkje grunn til å tru at tiltaket vil føre til vesentleg endringar eller skade på naturmangfaldet med dei krava som er sett i løyvet. Naturmangfaldet blir i liten grad påverka av tiltaket og det er ikkje påvist effektar av tiltaket på verdifull natur. Fylkesmannen har derfor vurdert at det ikkje vil vere nødvendig å gjere vurderingar etter dei andre miljøprinsippa i naturmangfaldlova §§ 9-12, då dette er dekt av krava i løyvet.

Konklusjon

Vi har vurdert at fordelane av verksemda er større enn eventuelle negative konsekvensar som følgje av forureining frå anlegget. Dersom aktivitetane blir drifta med gode rutinar og i samsvar med vilkåra i løyvet, vil miljøtilhøva bli tilfredsstillande tekne vare på. Fylkesmannen gjev derfor utvida løyve etter forureiningslova.

Gebyr

Fylkesmannen tek sakshandsamingsgebyr for arbeid med løyve. Reglane om gebyrinnkrevjing er gjevne i forureiningsforskrifta kapittel 39. Vi har plassert verksemda under gebyrsats 7, jf. forureiningsforskrifta § 39-4. Verksemda skal betale 9 300 kroner i gebyr for løyvet. Gebyrsatsen er vald basert på Fylkesmannens ressursbruk ved handsaming av søknaden. Miljødirektoratet sender faktura.

Retten til å klage

Partane som er involvert i saka og andre med særlege interesser kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet. Klagen skal sendast til Fylkesmannen innan tre veker frå de har fått dette brevet.

Ei eventuell klage fører ikkje automatisk til at gjennomføringa av vedtaket blir utsett. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter oppmoding eller av eige tiltak, avgjere at vedtaket ikkje skal gjennomførast før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Denne avgjerda kan ikkje klagast på.

De kan også klage på vedtaket om gebyrsats, jf. forureiningsforskrifta § 41-5. Ei eventuell klage skal vere grunnsett. Send klagen til Fylkesmannen i Hordaland innan tre veker.

Med visse avgrensingar har partane rett til å sjå dokumenta i saka. Nærare opplysningar om dette kan de få ved førespurnad til Fylkesmannen. Andre opplysningar om

sakshandsamingsreglar og andre reglar av verknad for saka vil Fylkesmannen også kunne gje på førespurnad.

Med helsing

Hallvard Hageberg
senioringeniør

Nina Vadøy
overingeniør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg:
Oppdatert løyve til mottak, mellomlagring og handsaming av betong og asfalt for GBS
Entreprenør AS

Kopi til:
Kvam herad Grovagjelet 16 5600 Norheimsund

Løyve til mottak, mellomlagring og handsaming av betong og asfalt for GBS Entreprenør AS

Fylkesmannen gjev GBS Entreprenør AS løyve med heimel i forureiningslova § 11, jf. § 16 og § 29. Løyvet er gjeve på grunnlag av opplysningar i søknad av 4. juli 2013 og opplysningar som kom fram under handsaminga av søknaden.

Løyvet gjeld frå dags dato.

Dersom verksemda ønskjer endringar utover det som vart opplyst i søknaden eller under sakshandsaminga og som kan ha miljømessig verknad, må verksemda på førehand avklare dette skriftleg med Fylkesmannen.

Verksemdsdata

Verksemd	GBS Entreprenør AS
Stad/Gateadresse	Hardangerfjordvegen 601
Postadresse	5610 Øystese
Kommune og fylke	Kvam, Hordaland
Org.nummer (verksemd)	976 926 250
Gards- og bruksnummer	Gnr. 43 bnr. 241
NACE-kode og bransje	43.120 Grunnarbeid

Referansane til Fylkesmannen

Løyvenummer	Anleggsnummer	Saksnummer	Risikoklasse ¹
2014.025.T	1238.0081.01	2015/6317	4

Løyve første gang gjeve: 23.04.2014	Løyve sist revidert i medhald av fl § 18 tredje ledd: -	Løyve sist endra: 21.09.2017
Hallvard Hageberg senioringeniør		Nina Vadøy overingeniør
<i>Løyvet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift</i>		

¹ Jf. forureiningsforskrifta kapittel 39 om gebyr til statskassen for Fylkesmannen sitt arbeid med løyve og kontrollar etter forureiningslova

Endringslogg

Endringsnr.	Endringar av	Punkt	Omtale
1	19.11.2014	5 og 7.2	Endring av vilkår etter Miljødirektoratet si avgjer i klage på Fylkesmannen sitt vedtak om løyve.
2	31.08.2016	1.1	Endra kravet om fysisk avsperring til tilstrekkeleg sikring for å hindre fri tilkomst.
3	21.09.2017	1, 2.7, 3.4 og 7.2	<ul style="list-style-type: none"> • Oppdatert framsida. • Utvida løyve frå årleg mottak av asfalt frå 500 til 4000 tonn. • Sett grenser for maksimal mengde avfall på lager til 4 900 tonn asfalt og 300 tonn betong. • Redusert maksimal lagringstid frå 3 til 1 år. • Fjerna krav om økonomisk sikring og om støymåling etter første knusing.

Innhald

1. Rammer.....	4
1.1 Utforming av anlegget.....	4
2. Generelle vilkår.....	5
2.1 Utsleppsavgrensingar	5
2.2 Plikt til å halde grenseverdier	5
2.3 Plikt til å redusere forureining så langt som mogleg	5
2.4 Plikt til førebyggjande vedlikehald	5
2.5 Tiltak ved auka forureiningsfare	5
2.6 Internkontroll.....	5
3. Mottak, mellomlagring og handsaming av betong og asfalt.....	6
3.1 Kontroll ved mottak av betong.....	6
3.2 Kontroll ved mottak av asfalt	6
3.3 Journalføring.....	6
3.4 Mellomlagring.....	6
3.5 Handsaming av motteken betong og asfalt.....	6
3.6 Disponering av betong og asfalt.....	6
4. Utslepp til vatn og grunn	7
5. Utslepp til luft.....	7
6. Kjemikal.....	7
7. Støy.....	7
7.1 Driftstid for knusing	8
8. Avfall	8
9. Tiltak for førebygging og beredskap mot akutt forureining	8
9.1 Miljørisikoanalyse	8
9.2 Førebyggjande tiltak.....	9
9.3 Etablering av beredskap	9
9.4 Varsling om akutt forureining	9
10. Rapportering til Fylkesmannen.....	9
11. Utsifting av utstyr.....	9
12. Eigarskifte	9
13. Nedlegging	9
14. Tilsyn.....	10
VEDLEGG 1.....	11
Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.....	11
Metaller og metallsambindingar:.....	11
Organiske sambindingar:	11

1. Rammer

Løyvet gjeld mottak, mellomlagring og handsaming² av avfall.

Tabellen under viser ein oversikt over avfallstypar med tilhøyrande aktivitetar, lagringsmengder og lagringstider som er omfatta av løyvet:

Type avfall	Maksimal årleg mottaksmengde	Maksimal lagringsmengde	Maksimal lagringstid	Aktivitet
- betong *	300 tonn	300 tonn	1 år	Knusing og lagring
- asfalt utan tjære	4 000 tonn	4 900 tonn		

* Løyvet gjeld berre reine fraksjonar. Verksemda kan ikkje ta imot betong med innhald av helse- og miljøskadelege stoff over følgjande konsentrasjonar:

Stoff	Konsentrasjonskrav (mg/kg)
Arsen	8
Bly	60
Kadmium	1,5
Kvikksølv	1
Kopar	100
Sink	200
Krom (III)	50 (tot.)
Krom (VI)	2
Nikkel	60
∑7PCB	0,01
∑16PAH	2

1.1 Utforming av anlegget

Fylkesmannen legg til grunn at verksemda innrettar seg i samsvar med gjeldande arealplan og reguleringsføresegner for området.

Handtering³ og lagring av avfall skal skje på område som er tilstrekkeleg sikra for å hindre fri tilkomst og ulovleg dumping på området. Vegen inn til området skal vere stengt for uvedkommande utanom opningstid.

Anlegget skal innrettast slik at det ikkje har utslepp til grunn eller vatn som fører til nemneverdige skader eller ulemper for miljøet. Om nødvendig skal det byggast anlegg for handtering av avrenning, jf. punkt 4.

² Handsaming (behandling): prosessar, under dette sortering, som endrar eigenskapane til avfallet med formål å redusere volum, fare, gjere det lettare å handtere eller enklare å gjenvinne, jf. avfallsforskrifta § 9-3

³ Handtering: fellesnemning for innsamling, mottak, mellomlagring, handsaming og anna disponering av avfall (tilsvarande definisjonen for farleg avfall i avfallsforskrifta § 11-3)

2. Generelle vilkår

2.1 Utsleppsavgrensingar

Dei utsleppskomponentar frå verksemda som er forventa å ha størst miljømessig verknad, er uttrykkeleg regulert gjennom spesifikke vilkår i dette løyvet punkt 3. Utslepp som ikkje er uttrykkeleg regulert på denne måten, er omfatta av løyvet så langt opplysningar om slike utslepp vart framlagt i samband med sakshandsaminga eller må reknast for å ha vore kjent på annan måte då vedtaket vart gjort. Dette gjeld likevel ikkje utslepp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslepp av slike komponentar er berre omfatta av løyvet dersom dette går fram uttrykkeleg av vilkåra i punkt 3 eller dei er så små at dei må reknast for å vere utan miljømessig verknad.

2.2 Plikt til å halde grenseverdier

Alle grenseverdier skal haldast innanfor dei fastsette midlingstidene. Variasjonar i utsleppa innanfor dei fastsette midlingstidene skal ikkje avvike frå det som følgjer av normal drift i ein slik grad at dei kan føre til auka skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forureining så langt som mogleg

All forureining frå verksemda, under dette utslepp til luft, vatn, støy og avfall, er isolert sett uønskt. Sjølv om utsleppa blir haldne innanfor fastsette utsleppsgrenser, pliktar verksemda å redusere sine utslepp, under dette støy, så langt dette er mogleg utan urimelege kostnader.

2.4 Plikt til førebyggjande vedlikehald

For å halde dei ordinære utsleppa på eit lågast mogleg nivå og for å unngå utilsikta utslepp, skal verksemda sørge for førebyggjande vedlikehald av utstyr som kan verke inn på utsleppa. System/rutinar for vedlikehald av slikt utstyr skal vere dokumentert, jf. internkontrollforskrifta § 5 punkt 7⁴.

2.5 Tiltak ved auka forureiningsfare

Dersom det som følgjer av unormale driftstilhøve eller av andre grunnar oppstår fare for auka forureining, pliktar verksemda å setje i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den auka forureiningsfaren, under dette om nødvendig, å redusere eller innstille drifta.

Verksemda skal så snart som mogleg informere Fylkesmannen om unormale tilhøve som har eller kan få forureiningsmessige følgjer. Akutt forureining skal varslast i samsvar med punkt 9.4.

2.6 Internkontroll

Verksemda pliktar å etablere internkontroll for verksemda si i samsvar med gjeldande forskrift⁵. Internkontrollen skal mellom anna sikre og dokumentere at verksemda held krav i dette løyvet, forureiningslova, produktkontrollova og relevante forskrifter til desse lovene. Verksemda pliktar å halde internkontrollen oppdatert.

---

⁴ Systematisk helse-, miljø- og tryggleiksarbeid i verksemdar (Internkontrollforskrifta)

⁵ Systematisk helse-, miljø- og tryggleiksarbeid i verksemdar (Internkontrollforskrifta)

Verksemda skal alltid ha oversikt over alt som kan føre til forureining, og skal kunne gjere greie for risikoen for forureining.

3. Mottak, mellomlagring og handsaming av betong og asfalt

3.1 Kontroll ved mottak av betong

Før mottak skal det dokumenterast at betongen er rein ved framlegging av miljøkartlegging i samsvar med teknisk forskrift til plan- og bygningslova § 9.7. Mottakskontrollen skal sikre at innhald av helse- og miljøskadelege stoff ikkje overskrid grenseverdiane i punkt 1 i løyvet og at betongen ikkje inneheld framandelement som til dømes fugemasse, maling og isolasjon.

Armering i betong skal fjernast før ombruk.

3.2 Kontroll ved mottak av asfalt

All retur-asfalt skal kontrollerast for å sikre at anlegget berre tek imot asfalt som er fri for tjære. Før mottak av asfalt som er eldre enn 1970 skal det dokumenterast at asfalten ikkje inneheld tjære.

3.3 Journalføring

Alt avfall av betong og asfalt som verksemda tek imot ved anlegget skal journalførast. Journalen skal innehalde mengde (vekt), type, dato for mottak og tilvising til dokumentasjon på at avfallet er reint, jf. punkt 3.1 og 3.2.

3.4 Mellomlagring

Betong og asfalt skal lagrast på ein slik måte at ein har oversikt over lagringstid og mengde på lager.

Avfallet skal lagrast på ein slik måte at det ikkje er skjemmaende.

3.5 Handsaming av motteken betong og asfalt

Knusing av betong og asfalt skal ikkje føre til urimelege ulemper for omgjevnaden.

Knusing skal gå føre seg på kortast mogeleg tid og dette arbeidet kan utførast i til saman maksimalt 14 dagar per år. Når verksemda skal knuse betong og/eller asfalt skal næraste naboar varslast.

3.6 Disponering av betong og asfalt

Bruk av motteken betong skal skje i samsvar med Miljødirektoratet sitt faktaark M-14 2013 om disponering av betongavfall. Når forskrift for handtering av betongavfall er ferdig og vedtatt er det krava i forskrifta som gjeld for disponering av betongavfall.

Bruk av motteken asfalt må skje innanfor rammene av forureiningslova, jf. §§ 7 og 32.

4. Utslepp til vatn og grunn

Verksemda skal ikkje ha utslepp til grunn eller vatn som kan føre til nemneverdige skader eller ulemper for miljøet. Avrenning skal om nødvendig handterast.

5. Utslepp til luft

Verksemda skal drive slik at støv ikkje fører til nemneverdig skade eller ulemper for naboar og miljø.

Verksemda må drive anlegget slik at støv blir avgrensa til eit minimum. Om nødvendig må verksemda setje i verk tiltak.

Verksemda må kunne dokumentere kva slags vurderingar og tiltak dei har gjort for å minimalisere utslepp av støv, jf. punkt 9.1, 9.2 og 10.

6. Kjemikal

Med kjemikal meiner vi her kjemiske stoff og stoffblandingar som blir brukt i verksemda, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikal, til dømes begroingshindrande middel, vaskemiddel, hydraulikkvæsker og middel for brannbekjemping.

For kjemikal som blir brukt på ein slik måte at det kan føre til fare for forureining, skal verksemda dokumentere at ho har gjort ei vurdering av helse- og miljøegenskapar til kjemikala på bakgrunn av testing eller annan relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Verksemda pliktar å etablere eit dokumentert system for substitusjon av kjemikal. Verksemda skal gjere ei kontinuerleg vurdering av faren for skadelege effektar på helse og miljø valda av dei kjemikala som blir brukt, og av om alternativ finst. Skadelege effektar knytt til produksjon, bruk og endeleg disponering av produktet, skal vurderast. Der betre alternativ finst, pliktar verksemda å bruke desse så langt dette kan skje utan urimeleg kostnad eller ulempe.⁶

Stoff åleine, i stoffblandingar og/eller i produkt, skal ikkje framstillas og seljast, eller bli brukt utan at dei er i samsvar med krava i REACH-regelverket.⁷

7. Støy

Verksemda sitt bidrag til utandørs støy ved omkringliggjande bustader, sjukehus, pleieinstitusjonar, fritidsbustader, utdanningsinstitusjonar og barnehagar skal ikkje bryte følgjande grenser, målt eller rekna ut som frittfeltsverdi ved mest støyutsette fasade:

---

⁶ Jf. produktkontrolllova

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og avgrensing av kjemikal (REACH)

Kvardagar	Laurdagar	Sun- og heilagdag	Kveld (kl. 19–23), kvardagar	Natt (kl. 23–07), alle døgn	Natt (kl. 23–07), alle døgn
55 L _{den}	50 L _{den}	45 L _{den}	50 L _{evening}	45 L _{night}	60 L _{AFmax}

L_{den} er A-vekta ekvivalent støynivå for dag/kveld/natt med 10 dB/5 dB tillegg på natt/kveld.

L_{evening} er A-vekta ekvivalent støynivå for kveldsperioden 19-23.

L_{night} er A-vekta ekvivalent støynivå for nattperioden 23-07.

L_{AFmax} er A-vekta maksimalnivå for dei 5-10 mest støyande hendingane innanfor perioden, målt/rekna ut med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Verksemnda skal halde alle støygrenser innanfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjeld all støy frå verksemnda si ordinære verksemd, inkludert intern transport på verksemdsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkt. Støy frå bygg- og anleggsverksemd og frå ordinær persontransport av verksemnda sine tilsette er likevel ikkje omfatta av grensene.

Støygrensene gjeld ikkje for ny busetnad av type nemnt ovanfor som blir etablert på stader der støybidraget frå verksemnda bryt eller er forventa å kunne bryte fastsette grenser i løyvet.

7.1 Driftstid for knusing

Knusing av betong og asfalt kan gå føre seg mellom kl. 7 og 19 på kvardagar.

8. Avfall

Verksemnda pliktar så langt det er mogleg utan urimelege kostnadar eller ulemper å unngå at det blir danna avfall som følgje av verksemnda. Særleg skal verksemnda prøve å avgrense innhaldet av skadelege stoff i avfallet mest mogleg.

Verksemnda pliktar å sørgje for at all handtering av avfall, under dette farleg avfall, skjer i samsvar med gjeldande reglar for dette fastsett i eller i medhald av forureiningslova, under dette avfallsforskrifta⁸.

Betong og asfalt inn til anlegget er definert som avfall, jf. forureiningslova § 27. Materiale kan opphøyre å vere avfall. Verksemnda må vurdere overgang frå avfall til produkt etter forureiningslova § 27. EUs reglar for når ulike avfallsstraumar opphøyre å vere avfall etter ein gjenvinningsoperasjon («end of waste»-kriteria) skal leggjast til grunn i vurderingane.

9. Tiltak for førebygging og beredskap mot akutt forureining

9.1 Miljørisikoanalyse

Verksemnda skal gjennomføre ein miljørisikoanalyse av verksemnda si. Verksemnda skal vurdere resultata med tanke på akseptabel miljørisiko. Potensielle kjelder til akutt forureining av vatn, grunn og luft skal kartleggjast. Miljørisikoanalysen skal dokumenterast og skal omfatte alle tilhøve ved verksemnda som kan føre til akutt forureining med fare for helse- og/eller miljøskadar inne på område til verksemnda eller utanfor. Ved modifikasjonar og endra produksjonstilhøve skal miljørisikoanalysen oppdaterast.

Verksemnda skal ha oversikt over miljøressursar som kan bli råka av akutt forureining og dei helse- og miljømessige konsekvensane slik forureining kan føre til.

⁸ Forskrift om gjenvinning og handsaming av avfall

9.2 Førebyggjande tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal verksemda setje i verk risikoreduserande tiltak. Både sannsynsreduserande og konsekvensreduserande tiltak skal vurderast. Verksemda skal ha ein oppdatert oversikt over dei førebyggjande tiltaka.

9.3 Etablering av beredskap

Verksemda skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og dei risikoreduserande tiltaka som er sette i verk, om nødvendig, etablere og vedlikehalde ein beredskap mot akutt forureining. Beredskapen skal vere tilpassa den miljørisikoen som verksemda til ei kvar tid representerer. Verksemda skal øve på beredskapen mot akutt forureining minimum ein gong per år.

9.4 Varsling om akutt forureining

Akutt forureining eller fare for akutt forureining skal varslast i samsvar med gjeldande forskrift⁹. Verksemda skal også så snart som mogleg varsle Fylkesmannen gjennom fmhopostmottak@fylkesmannen.no i slike tilfelle.

10. Rapportering til Fylkesmannen

Verksemda skal sende årsrapport for førre år til Fylkesmannen innan 1. mars kvart år. Fylkesmannen kan be om at standard elektronisk skjema blir brukt. Rapporten skal minst innehalde følgjande opplysningar:

- Oppsummering av betong og asfalt inn og ut av anlegget etter journalen
- Mengde betong og asfalt på lager 1. januar og 31. desember i rapporteringsåret
- Status på internkontrollen, inkludert ei vurdering av om krava i løyvet er haldne og om verksemda fører til miljøulempar som etter eiga vurdering bør utbetrast

11. Utskifting av utstyr

Viss verksemda skal gjere utskifting av utstyr i verksemda som gjer det teknisk mogleg å motverke forureining på ein vesentleg betre måte enn då løyvet vart gjeve, skal Fylkesmannen på førehand få melding om dette.

Ved all utskifting av utstyr skal verksemda nytte dei beste tilgjengelege teknikkane for å motverke forureining.

12. Eigarskifte

Viss verksemda blir overdratt til ny eigar, skal verksemda sende melding til Fylkesmannen så snart som mogleg og seinast ein månad etter eigarskiftet.

13. Nedlegging

Viss eit anlegg blir nedlagt eller ei verksemd stansar for ein lengre periode, skal eigaren eller brukaren gjere det som til ei kvar tid er nødvendig for å motverke fare for forureining. Viss

---

⁹ Forskrift om varsling av akutt forureining eller fare for akutt forureining

anlegget eller verksemda kan føre til forureining etter nedlegginga eller driftsstansen, skal verksemda i rimelig tid på førehand gje melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsetje nærare kva for tiltak som er nødvendig for å motverke forureining. Fylkesmannen kan påleggje eigaren eller brukaren å stille ytterlegare garanti for dekning av framtidige utgifter og mogleg erstatningsansvar.

Ved nedlegging eller stans skal verksemda sørgje for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall blir teke hand om på forsvarleg måte, under dette at farleg avfall blir handtert i samsvar med gjeldande forskrift¹⁰. Dei tiltaka som blir sette i verk i denne samband, skal verksemda rapportere til Fylkesmannen innan 3 månader etter nedlegging eller stans. Rapporten skal også innehalde dokumentasjon av disponeringa av kjemikalrestar og ubrukte kjemikal og namn på eventuell(e) kjøpar(ar).

Ved nedlegging av ei verksemd skal den ansvarlege sørgje for at driftsstaden blir sett i miljømessig tilfredsstillande stand igjen.

Viss verksemda ønskjer å starte verksemda på nytt, skal verksemda gje melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

14. Tilsyn

Verksemda pliktar å la representantar for forureiningsstyresmakta eller dei som har mynde, føre tilsyn med anlegget til ei kvar tid.

---

¹⁰ Avfallsforskrifta kapittel 11 om farleg avfall

VEDLEGG 1**Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1**

Utslepp av desse komponentane er berre omfatta av løyvet dersom dette går fram uttrykkeleg av vilkåra i punkt 3 eller dei er så små at dei må reknast for å vere utan miljømessig verknad.

Metaller og metalsambindingar:

	Forkortingar
Arsen og arsensambindingar	As og As-sambindingar
Bly og blysambindingar	Pb og Pb-sambindingar
Kadmium og kadmiumsambindingar	Cd og Cd-sambindingar
Krom og kromsambindingar	Cr og Cr-sambindingar
Kvikksølv og kvikksølv-sambindingar	Hg og Hg-sambindingar

Organiske sambindingar:

	Vanlige forkortingar
Bromerte flammehemmarar:	
Penta-bromdifenyler (difenyler, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyler (defenyler, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyler (bis(pentabromfenylyter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorhaldige organiske sambindingar	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksin og furan	Dioksin, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjeda klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjeda klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidane:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Trichloro-2'-hydroxydiphenyl eter)	
Nitromusksambindingar:	
Muskxylen	
Alkyfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske sambindingar (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og sambindingar som inneheld PFOS	PFOS, PFOS-relaterte sambindingar
Perfluoroktansyre (PFOA)	
Tinnorganiske sambindingar:	
Tributyltinn	TBT
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5